

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مدیریت بحران در خدمات آب و فاضلاب

بحران و مدیریت آن

- بحران در صنعت آبفا چیست ؟
- چه وضعیتی را بحرانی بدانیم ؟
- وضعیت بحرانی با وضعیت اضطراری چه تفاوتی دارد ؟
- کدام بخش از فعالیتهای ما در معرض یا موجد بحران است ؟
- کدام سطوح سازمان نیازمند تبحر کار در شرایط غیر عادی هستند ؟
- نقش نهاد های فراسازمانی در مدیریت بحران چگونه ایفا می شود ؟
- چگونه در شرایط غیر عادی ، عادی کار کنیم ؟

عناصر حاکم بر فعالیت آب و فاضلاب

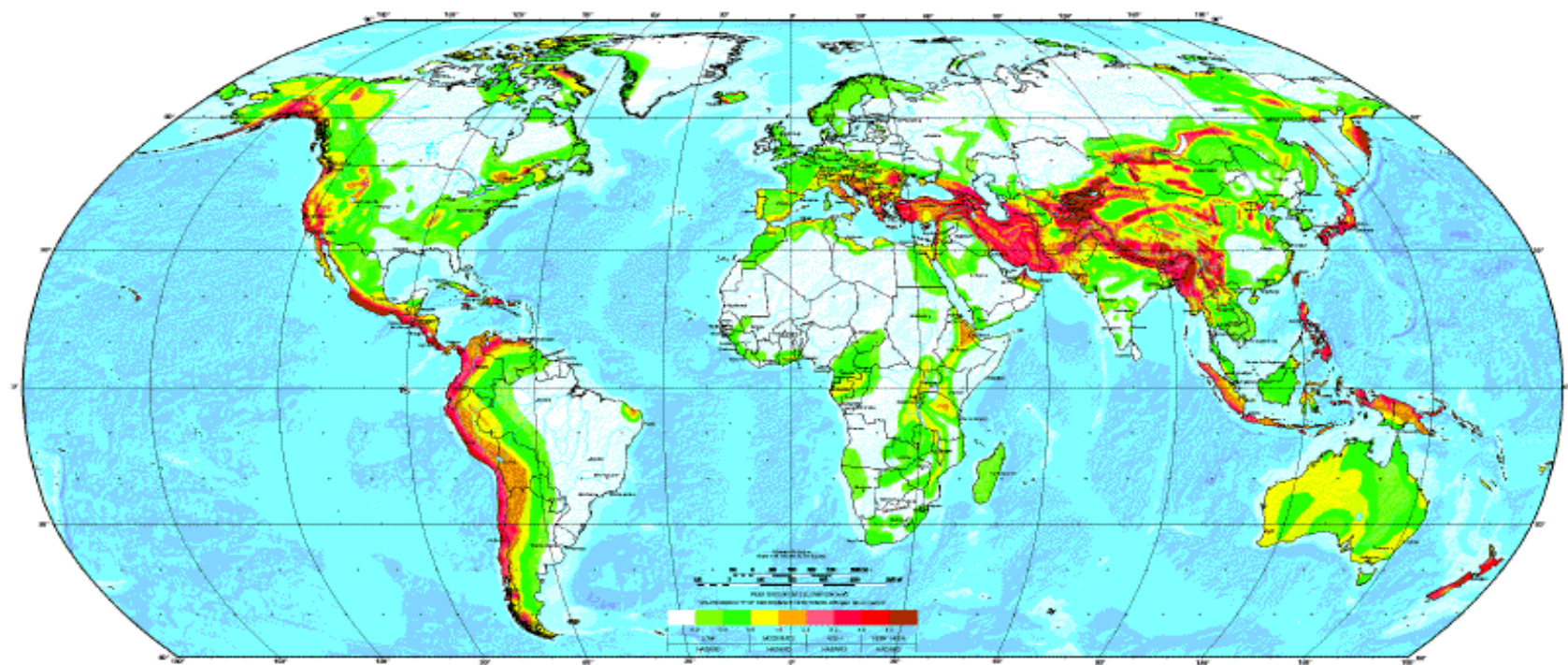
■ خصوصیات عمومی محیط کشور

■ خصوصیات عمومی محیط فعالیت

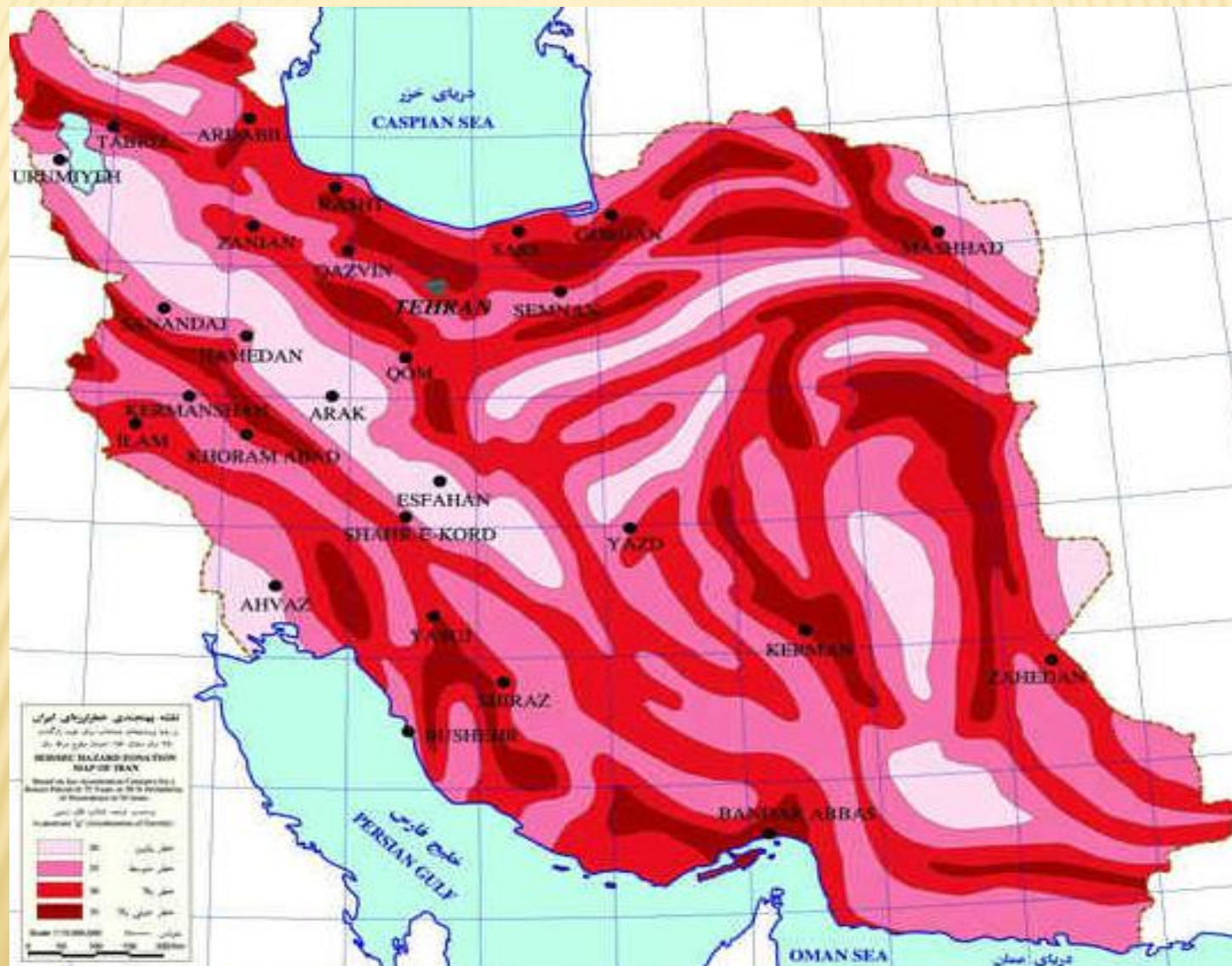
خصوصیات عمومی کشور

- استقرار در منطقه پر خطر از دیدگاه مخاطرات طبیعی
- تنوع اقلیمی
- محدودیت در منابع آب سطحی و زیر زمینی در بسیاری از استانها
- تراکم جمعیت در حوزه های شهری
- وابستگی به انتقال بین حوزه ای آب سطحی
- اشتراک منافع در منابع آب با سایر بخشها
- طول قابل ملاحظه انتقال آب مورد نیاز شهرها
- عدم تطابق ظرفیتهای منابع آب اقلیم با نیازها

GLOBAL SEISMIC HAZARD MAP

نقشه پهنه بندی خطر زلزله در کشور

تهدیدات

- ۵ هزار سال تاریخ تمدن
- ۱۴ هزار جنگ با تلفات بیش از ۴ میلیارد انسان .
- در این سالها صرفاً ۲۶۸ سال بدون جنگ و مناقشه.
- در طی ۴۵ سال (از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۹۰) در کره زمین فقط ۳ هفته بدون جنگ.
- در قرن بیستم بیش از ۲۲۰ جنگ به وقوع پیوسته و بیش از ۲۰۰ میلیون تلفات انسانی داشته است.

رویکردهای جدید تهدیدات

× مردم محوری (اثرگذاری بر مردم برای مقابله با حاکمیت)

× استفاده از فن آوریها (الکترونیک ،سنجش از دور، سایبر، پرتوی، شیمیائی، زیستی و...)

× به کار گیری همه مولفه های قدرت (داخلی ، بین المللی ، مجامع، اقتصاد، اجتماع ، و....)

× به کارگیری قدرت نرم (رسانه، روانی،...)

× تمرکز بر گرههای اساسی (اهداف با تاثیر گذاری زیاد)

× عملیات تاثیر محور (یک گلوله چند هدف)

× سلاحهای تخصصی (برای هر هدف سلاح مناسب)

تجارب ؟

- جنگ تحمیلی
- سیل‌های متعدد و تخریب خطوط و شبکه‌ها
- زلزله در رودبار و بم و ورزقان و مور موری
- رانش و قطع خطوط آبرسانی
- نشت گاز کلر
- نشت مواد نفتی در منابع
- یخزدگی در مناطق مختلف
- برف سنگین
- انسداد خطوط دفع فاضلاب
- اشتباهات انسانی و وقوع مشکلات در کمیت یا کیفیت آب
- خرابکاری تعمیدی
- تلاش برای ایجاد آلودگی
- وقوع طوفان و قطع برق

چه باید کرد ؟

• برخورد انفعالی

• برخورد فعال

انجام برنامه ریزی برای مدیریت شرایط اضطراری

- چه برنامه ای و برای چه کاری (فراگیر، رشته ای، تسهیل مدیریت، تداوم کارکرد، ارتقاء پایداری)
- برای چه سطحی (راهبردی، عملیاتی، اجرایی، ویژه)
- برای چه حوزه هائی (نهاد سازی، مردم و کارکنان، زیر بناها، بخشهای عمومی و خصوصی)
- برای چه سناریوهائی (چه تهدید یا مخاطراتی، چه سطحی از خدمات، چه سطحی از پایداری)
- با چه رویکردی (بلند مدت یا نه، وحدت یا توزیع فرماندهی، اختیارات محیطی، خود اتکائی یا ...)
- با چه ویژگیهائی (شناخت حوزه، فراگیر، تمرکز بر مراحل قبل از بروز رخدادها، منعطف، تمرکز بر ارزیابی مخاطرات، تمرکز بر یکپارچگی و...)
- توسط چه کسانی (مدیران و کارشناسان سازمان، دستگاههای مرتبط، فرا سازمان)

قدمها یا مراحل تهیه برنامه

- ➡ جمع آوری اطلاعات قلمرو فعالیت و منابع در دسترس برای تهیه برنامه
- ➡ تشکیل تیم تهیه برنامه
- ➡ فعالیتهای ابتدائی تیم تهیه برنامه مدیریت شرایط اضطراری
- ➡ بازیابی برنامه موجود
- ➡ مستندسازی تیم و فرآیند برنامه ریزی
- ➡ ارزیابی ظرفیتهای موجود در محیط برای مدیریت شرایط اضطراری
- ➡ ارزیابی ریسک

قدمها یا مراحل تهیه برنامه (ادامه)

➡ رویکرد سازمان برای مدیریت ریسک

➡ تعیین اهداف

➡ اقدامات کاهش یا مدیریت ریسک (برنامه عملیاتی)

➡ ارزیابی و اولویت بندی اقدامات

➡ برنامه عملیاتی اجرا

➡ برنامه یا چهارچوب زمانی انجام برنامه

➡ ارزیابی چگونگی اجرای برنامه

➡ تداوم اجرای برنامه

➡ ارزیابی اثرات اجرای برنامه

تجربه

✕ برنامه های مدیریت بحران و پدافند غیر عامل

در

شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

رویکردهای اصلی

- برنامه ریزی برای بکارگیری مفاهیم پدافند غیرعامل و مدیریت بحران از مراحل طراحی تا بهره برداری از تأسیسات آب و فاضلاب .
- همسان سازی فرآیندهای عملیاتی مرتبط با موضوع.
- ظرفیت سازی و توسعه در تولید خدمات و کالاهای مورد نیاز صنعت .
- هدایت و نظارت برنامه ریزی شده بر فعالیتها .
- آموزش و توسعه فرهنگ و دانش .

هدایت فعالیتهای پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در صنعت آب و فاضلاب کشور

هدف اصلی :

«پایداری نظام خدمات آبرسانی و دفع فاضلاب در شرایط اضطراری»

اهداف فرعی :

- مصونیت خدمات در سطح مراکز حیاتی .
- پایداری خدمات در سطح مراکز حسّاس .
- استحکام خدمات در سطح مراکز مهمّ .

الزامات هدایت فعالیتها

- شناخت محیط فعالیت و سرمایه های اصلی .
- تهیه راهبردها ، سیاستها و طرحهای مرتبط با موضوع مدیریت بحران و پدافند غیر عامل
- شناخت عمومی، تهدیدات و آسیب پذیرها و طبقه بندی آنها .
- پیشنهاد مجموعه اقدامات هماهنگ و مؤثر در بهبود شرایط از دیدگاه مدیریت شرایط اضطراری .
- تبدیل موضوع پدافند غیر عامل به فعالیت جاری در زنجیره فعالیت .

تهیه راهبردها و طرحهای پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در حوزه آب و فاضلاب

□ راهبردها و طرحهای پدافند غیرعامل حوزه آب و فاضلاب .

□ تطبیق راهبردهای پ.غ.ع شرکت مهندسی و سازمان پدافند غیر عامل

شناخت محیط فعالیت و تبدیل موضوع به فعالیت جاری

- ❑ مطالعه ، بررسی و طبقه بندی تأسیسات فرآیند تأمین آب و دفع فاضلاب :
- ❑ سطح بندی تأسیسات با استفاده از شاخصهای تعیین شده .
- ❑ دستورالعمل تهیه طرحهای توجیهی پ.غ.ع و پیشنهاد طرحهای جدید .
- ❑ درج فعالیتهای پدافند غیرعامل در بودجه سالانه شرکتهای شهری .
- ❑ تهیه شاخصهای بودجه ای برای ارزیابی عملکرد .
- ❑ فرمها و ارقام بودجه ای پدافند غیرعامل در بودجه ها .
- ❑ نظارت بر فعالیتهای انجام شده (از طریق تهیه و درج شاخصهای عملکرد در بودجه) .
- ❑ تهیه و تدوین نظام جامع و ساختار یکپارچه مدیریت پیشگیری و مقابله با بحران

سیاستها ، دستورالعملها و الزامات مدیریت بحران و پدافند غیرعامل

☐ سیاستها و الگوهای عملیاتی برای مدیریت بحران و پ.غ.ع.

☐ سیاستها الزامات و احکام پ.غ.ع در طراحی و ...

☐ دستورالعمل مانور در شرکتهای آب و فاضلاب.(مبنا ، دستورالعمل مانورهای استانی) .

☐ دستورالعمل تهیه مطالعات توجیهی.

☐ الگوی حفاظت فیزیکی.

☐ دستورالعمل گزارشگری شرایط اضطراری.

اللهم صل على محمد و آل محمد
و صل فرجهم

